



Plan van Aanpak

Toekomstvisie

Gebieden en routestructuren

Recreatieschap Stichtse Groenlanden en Staatsbosbeheer

Datum 26 maart 2024

Status Definitief

Colofon

Projectnaam	Toekomstvisie Recreatieschap Stichtse Groenlanden
Versienummer	Concept 1.0
Auteur	Nelleke den Boon
SBB-opdrachtgever	Jelka Both (Hoofd Staatsbosbeheer Utrecht)

Inhoud

1	Inleiding.....	4
1.1.	Aanleiding.....	4
1.2.	Waarom is er een Toekomstvisie nodig?.....	4
1.3.	Opbouw plan van aanpak.....	5
2	Projectbeschrijving en verwacht resultaat.....	5
2.1.	Doelstellingen toekomstvisie.....	5
2.2.	Product 1: analyse (gebieds- en routepaspoorten).....	6
2.3.	Product 2: Toekomstvisie.....	6
2.4.	Afbakening en plangebied.....	8
2.5.	Randvoorwaarden en uitgangspunten.....	8
2.6.	Relatie met andere producten.....	9
2.7.	Eindproduct en resultaat.....	10
3	Projectaanpak.....	11
3.1.	Gezamenlijke ambitie.....	11
4	Aanpak en planning.....	12
4.1.	Processtappen en planning op hoofdlijnen.....	12
4.2.	Organisatie.....	13
4.3.	Rol- en taakverdeling.....	14
5	Projectbeheersing.....	15
5.1.	Tempo.....	15
5.2.	Financiën.....	15
5.4.	Risicomanagement.....	15
Bijlage 1	Gebieden: clusters en hoe gebieden mee te nemen.....	16

1 Inleiding

1.1. Aanleiding

Het recreatieschap Stichtse Groenlanden (SGL) is een samenwerkingsverband van de provincie Utrecht en negen gemeenten (De Bilt, De Ronde Venen, Houten, Lopik, Stichtse Vecht, Nieuwegein, Utrecht, Woerden en IJsselstein). Doel van de samenwerking is het aanleggen en exploiteren van recreatieve voorzieningen en het in stand houden en verbeteren van het natuur- en landschapsschoon. De gebieden van Stichtse Groenlanden liggen rond de stad Utrecht, in de uiterwaarden van de Lek en in het Groene Hart. Ook de Vinkeveense Plassen vallen onder het recreatieschap.

Het Recreatieschap SGL en Staatsbosbeheer zijn een publiek publieke samenwerking aangegaan en hebben hiervoor een samenwerkingsovereenkomst (SOK) afgesloten. In het kader van deze samenwerking voert Staatsbosbeheer voor het recreatieschap taken uit voor het beheer en onderhoud, vastgoed en contractbeheer, vergunningverlening, toezicht en handhaving, terreinontwikkeling, communicatie, bestuursondersteuning, financiële diensten en juridische zaken.

Toekomstvisie

Eén van de afspraken die in de SOK is opgenomen is dat er een Toekomstvisie wordt opgesteld voor de gebieden van SGL en de samenhangende gebieden van Staatsbosbeheer, waarin de gewenste doorontwikkeling van de recreatiegebieden wordt geschetst, gericht op het verbinden van de recreatievraag van gebruikers en het recreatieve aanbod in gebieden.

1.2. Waarom is er een Toekomstvisie nodig?

Voor zowel SGL-A als SGL-B lopen de bestaande ontwikkelplannen af. Daarnaast is afgesproken dat de gebieden van SGL en de naastliggende gebieden van Staatsbosbeheer in samenhang verder ontwikkeld zullen gaan worden, om hiermee zo goed mogelijk aan te sluiten bij de verwachtingen en wensen van deze tijd en een divers aanbod te kunnen bieden. Om hiermee een bij te dragen aan een gezonde en inclusieve leefomgeving voor de inwoners van de provincie Utrecht.

Het is daarbij van belang om de inrichting en recreatief programma te toetsen aan veranderende bevolkingsopbouw en ontwikkelingen in recreatiegedrag en recreatiebehoeften.

Maar ook opgaven als toenemende verstedelijking (en dus meer (potentiële) bezoekers, klimaatadaptatie, (arbeids)participatie en de noodzaak om biodiversiteit te vergroten, vragen om een ontwikkelrichting en zonering die hierop inspeelt. Daarnaast is er behoefte aan heldere kaders die de ontwikkelrichting steunen en richting geven.

De recreatiegebieden van SGL en Staatsbosbeheer functioneren in een netwerk van binnenstedelijk, randstedelijk en buitenstedelijk groen, met ieder een eigen identiteit en recreatief programma. Zichtbare en prettige groene verbindingen -ook met naastliggende woonwijken- dragen bij aan het optimaal functioneren van de gebieden. Het is dus essentieel de relatie met de omgeving goed mee te nemen, zowel qua verbindingen als qua functie.

Een Toekomstvisie biedt zowel het recreatieschap als Staatsbosbeheer de mogelijkheid om de gebieden en routestructuren gezamenlijk in samenhang verder te ontwikkelen en geeft duidelijkheid aan de externe partijen met wie het schap samenwerkt.

Wat gaat uitgewerkt worden?

Analyse / gebieds- en routepaspoorten

Voorafgaand aan het opstellen van de visie wordt een analyse voor de gebieden en de routestructuren gemaakt; de zogenaamde 'gebieds- en routepaspoorten'. Deze analyse biedt een overzicht van de stand van zaken van de gebieden en routes, knelpunten, kansen, ambities en uitgangspunten voor die in de visie worden meegenomen.

Compacte visie

De Toekomstvisie recreatiegebieden Stichtse Groenlanden en Staatsbosbeheer Utrecht is een vervolg op de Ontwikkelplannen van SGL-A en B en heeft een scope tot 2040. In deze periode kan de basis op orde worden gebracht en invulling gegeven worden aan de gewenste ontwikkelingen, in relatie tot andere grote opgaven in de provincie Utrecht.

Gezien de beperkte financiële middelen die beschikbaar zijn, wordt voor het kaderstellende bedrag een compacte visie gemaakt, die richting geeft aan de verdere ontwikkeling en zonering van de gebieden, een visie op de routestructuren en biedt een basis om keuzes te gaan maken voor beheer en onderhoud van de gebieden.

Aanvullende uitwerking met potentie gebieden voor Groen Groeit Mee

Daarnaast zal, met financiering van de Provincie Utrecht, aanvullend worden bekeken wat de potentie van de SGL- en samenhangende Staatsbosbeheergebieden is in relatie tot de Groen Groeit Mee-ambities, hoe dit ontwikkeld kan worden en wat daar voor nodig is. Dit is dus geen beleidsverkenning, maar een uitwerking hoe de bestaande gebieden van SGL en Staatsbosbeheer nog beter kunnen bijdragen aan de ambities van Groen Groeit mee, om bijvoorbeeld meer opvangcapaciteit te creëren bij een toenemend aantal bezoekers.

Door dit te combineren en het wat breder in te steken ontstaat meerwaarde ontstaat die het schap en Staatsbosbeheer in de toekomst kan helpen. De uitkomst van het totale onderzoek zal ook met het bestuur worden gedeeld. Binnen het overleg van Groen Groeit Mee zal dit ook meegenomen worden. In de overleggen zal nader bekeken moeten worden op welke wijze en wanneer de uitkomsten een vervolg kunnen krijgen. Het is een verkenning naar mogelijkheden.

Zo kan de uitwerking onder meer gebruikt worden als er financiële middelen beschikbaar komen; er ligt dan een plan met ruimtelijke en programmatische uitwerking en concrete maatregelen dat gerealiseerd kan worden. Ontwikkeling van de gebieden zal sowieso bijdragen aan de Groen Groeit Mee-doelen. Duidelijk moet worden waarvoor extra financiering nodig is; voor deze extra kosten moet financiering buiten het schap worden gezocht.

Een omschrijving van wat in de visie en in het aanvullende deel in het kader van Groen Groeit Mee wordt opgenomen, is in paragraaf 2.3 verder uitgewerkt.

1.3. Opbouw plan van aanpak

Dit plan van aanpak beschrijft wat in de Toekomstvisie wordt meegenomen en hoe het tot stand komt. Het is voorbereid door Staatsbosbeheer in samenwerking met ambtenaren van de gemeenten die deelnemen in het schap en de Provincie Utrecht.

De volgende hoofdstukken beschrijven het plan van aanpak om te komen tot gebiedspaspoorten en een toekomstvisie. Hoofdstuk 2 beschrijft doel, beoogde resultaten, de afbakening van het project en gehanteerde uitgangspunten. Hoofdstuk 3 beschrijft de aanpak van het project. Hoofdstuk 4 ten slotte gaat over de projectbeheersing. Daarin komen de planning, de kosten en financiering, de projectorganisatie, de communicatie en het risicomanagement aan de orde.

2 Projectbeschrijving en verwacht resultaat

2.1. Doelstellingen toekomstvisie

De toekomstvisie gaat het recreatieschap en Staatsbosbeheer een heldere koers bieden hoe de gebieden en routestructuren toekomstbestendig te ontwikkelen en te beheren.

Het Recreatieschap Stichtse Groenlanden bestaat uit twee gebiedsdelen: SGL A en SGL B. De gebieden en routestructuren liggen verspreid over de provincie Utrecht. Echter, de doelstelling is een visie voor de komende jaren te ontwikkelen, waarbij zowel een handelingskader voor SGL als geheel, voor clusters van samenhangende gebieden als voor de individuele gebieden wordt geboden. En waarin naast de recreatiefunctie ook integraal opgaven als het versterken van biodiversiteit, klimaatadaptatie en het versterken van de maatschappelijke functie wordt meegenomen.

Ook zal de visie een handelingskader bieden voor de inrichting van de gebieden en daarmee het benodigde beheer en onderhoud om deze duurzaam in stand te houden. Tevens biedt het richting voor keuzes die gemaakt moeten worden in de inrichting in verband met bijvoorbeeld de ambities,

doelen, financiën, etcetera. De beheerkosten zijn een direct gevolg van de gemaakte kosten in de inrichting en het duurzaam in stand houden ervan.

Daarmee vormt de visie een bestuurlijk handelingskader – voor zowel het recreatieschap als de betrokken gemeenteraden en provinciale staten – om transparante en voorspelbare keuzes te kunnen maken ten aanzien van de inhoud en financiën met betrekking tot het gebiedsbeheer van de recreatiegebieden.

2.2. Product 1: analyse (gebieds- en routepaspoorten)

Er wordt gestart met het maken van een analyse; de gebieds- en routepaspoorten.

Hierin wordt niet alleen het thema's recreatie meegenomen, maar ook samenhangende thema's als biodiversiteit, klimaatadaptatie en de maatschappelijke functies van de gebieden. Hiermee wordt in kaart gebracht wat de stand van zaken is en met welke ontwikkelingen en trends rekening gehouden moet worden. Ook biedt het inzicht in de (on)mogelijkheden binnen de ruimtelijke ordening om te kunnen ontwikkelen.

In de gebiedspaspoorten wordt uitgewerkt:

- Een ruimtelijke analyse een korte analyse van de historie en opgaven voor de regio en over de knelpunten en kwaliteiten van het gebied. Zo wordt in de ruimtelijke analyse in kaart gebracht hoe het gebied is ingericht en wordt beheerd, de relatie en verbinding met omliggende gebieden en de opgaven die daaruit voortvloeien. De paspoorten geven weer hoe het gebied is ingericht en conform TBM duurzaam in stand gehouden wordt. (met de daarbij behorende gewenste budgetten);
- Een analyse op hoofdlijnen van belangrijke entrees, routing door het gebied en kansen voor het leggen van nieuwe verbindingen;
- Een analyse van eigendom en beheerverantwoordelijkheid van de gebieden;
- Een programmatische analyse: een analyse voor en door wie het gebied nu wordt bezocht en gebruikt, inventarisatie van de huidige gebruikswaarde, belevingswaarde en toekomstwaarde. En hoe functioneren de gebieden binnen een cluster zich tot elkaar.
- Een analyse van de paden die SGL voor de routestructuren in beheer heeft en de routes die SGL zelf beheert (zoals kano- en skeelerroutes). Tevens biedt de analyse inzicht in knelpunten en onderbouwde wensen en kansen voor verbetering van de structuren.
- Een analyse van de 'restgebieden'; welke gebieden zijn dit en wat is functie, beheer- en eigendomssituatie. Dit dient als basis voor een uitvoeringsproject in de Doorontwikkelagenda voor een voorstel wat de richting voor deze gebieden moet worden; behouden en opwaarderen of afstoten.
- Een inventarisatie van trends en lopende en aanstaande ontwikkelingen die relevant zijn voor de ontwikkeling van de gebieden en de routes.

Hiermee worden de recreatiegebieden en de samenhangende Staatsbosbeheergebieden én de routestructuren die door SGL beheerd worden in beeld gebracht (in een vast en nader te ontwikkelen format).

De gebiedsgegevens worden verzameld in gebieds- en routepaspoorten die vergezeld gaat van een overzichtelijk kaartbeeld. De gebieds- en routepaspoorten bieden hiermee een overzicht van de stand van zaken van de gebieden, de huidige kwaliteiten, knelpunten/issues/risico's, kansen, ambities en uitgangspunten voor de (clusters van) gebieden en routestructuren die in de visie worden meegenomen.

2.3. Product 2: Toekomstvisie

In de compacte toekomstvisie wordt opgenomen:

- Ambities en speerpunten op hoofdlijnen voor alle gebieden. Hierin is opgenomen hoe de gebieden bijdragen aan een gezonde leefomgeving voor de bewoners van de provincie Utrecht, om in te bewegen en te ontspannen, meer invulling kunnen geven aan een maatschappelijke functie die bijdragen aan het beheer en passen binnen het beschikbare beheerbudget, het versterken van biodiversiteit en klimaatadaptatie. Ook kansrijke trajecten (zoals de realisatie van nieuw bos voor de bossenstrategie) die passen bij het landschap en de functie van de gebieden wordt verkend.

- Heldere en pragmatische kaders die richting geven aan het recreatiebeleid. De kaders dienen als basis voor verdere aanscherping van het recreatiebeleid, maar ook om initiatieven van derden aan te kunnen toetsen.
- Een zoneringskaart op hoofdlijnen voor de clusters en de individuele gebieden, waarop duidelijk wordt waar het drukker en waar rustiger mag worden in de gebieden. Dit draagt bij aan een breed aanbod voor verschillende recreatiebehoeften, geeft sturing aan de opvangcapaciteit en locaties voor ontwikkelruimte en ontlast naastgelegen kwetsbare natuurgebieden.
- Een ontwikkelrichting op hoofdlijnen per cluster en per gebied, waarbij wordt ingespeeld op de uitgangspunten, kwaliteiten, knelpunten en kansen die uit de gebiedspaspoorten komen en waaruit duidelijk wordt wat verbeterd, versterkt of vernieuwd moet gaan worden:
 - o Ruimtelijk / landschappelijk: Een ruimtelijke ontwikkelrichting op hoofdlijnen, ook in relatie tot de omgeving.
 - o Programma: Een omschrijving van het recreatief programma op waarin is opgenomen:
 - De identiteit van de gebieden in het cluster / differentiatie
 - Hoe wordt invulling gegeven aan de (inclusieve) gebruikswaarde, belevingswaarde en toekomstwaarde van de gebieden, zodat ze zich toekomstproof ontwikkelen en elkaar versterken en aanvullen. Duidelijk is op welk type bezoeker het gebied zich richt. De leefstijlmethode wordt alleen gebruikt om op hoofdlijnen de differentiatie tussen gebieden te laten zien.
 - Inrichting: benodigde aanpassingen in recreatieve inrichting om hier invulling aan te geven en eventuele (verwachte) knelpunten op te lossen, ook in relatie tot mogelijkheden om in te spelen op klimaatadaptatie en het versterken van biodiversiteit
 - Ontwikkelruimte voor nieuwe initiatieven: wat is nog wenselijk en mogelijk aan ontwikkelingen die duurzaam inspelen op (toekomstige) wensen van diverse doelgroepen in de gebieden en aan de gewenste recreatieve programma van het gebied. Welke ruimte bieden we ondernemers voor het ontwikkelen van recreatief aanbod in het kader van Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen en waar kan dit plaatsvinden?
- Routestructuren, in beheer bij het schap: ambities en uitgangspunten voor gewenste doorontwikkeling en financiering (zowel ontwikkeling als voor beheer en onderhoud) en een duidelijke omschrijving van de rol- en taakverdeling tussen SGL en het Routebureau.

De uitwerkingen worden ondersteund en gevisualiseerd met sprekende kaartbeelden met uitleg in tekst, tekeningen en 3D beelden.

Ook moet het mogelijk zijn om een vertaalslag naar doeltypes TBM te maken en keuzes in de inrichting te gaan maken. Ook de geografische begrenzing moet zo duidelijk mogelijk gemaakt worden en overeenkomen met de TBM-doeltypekaarten. De zoneringskaarten en programma per gebied zal ook input geven voor keuzes intensieve en extensieve inrichting.

Enkele voorbeelden van het gewenste uitwerkingsniveau is opgenomen in bijlage 2.

Aanvullende uitwerking met potentie gebieden voor Groen Groeit Mee

Het programma Groen Groeit Mee heeft de groeiopgave binnen de provincie geïnventariseerd en gelokaliseerd. Dit is uitgewerkt in een catalogus met gesprekskaarten, die handvatten biedt om te het gesprek hierover te voeren en kansen gezamenlijk op te pakken. De bovenlokale en regionale gebieden van SGL en Staatsbosbeheer kunnen echter, door inrichting, programma en zonering te optimaliseren, een rol van betekenis gaan spelen in de concrete uitwerking van de benodigde opvangcapaciteit bij toenemende woningbouw en dus een toenemend aantal bezoekers in de periode tot 2040.

Dit draagt bij aan een breed aanbod voor diverse interesses, maar ook bij aan ontlasting van kwetsbare natuurgebieden.

Met deze extra uitwerking wordt het volgende voor de langere termijn uitgewerkt:

- Op een hoger abstractieniveau: check of en hoe de SGL- en samenhangende Staatsbosbeheergebieden in de GGM-catalogus zijn opgenomen en hoe ze zich verhouden tot de GGM-opgaven en de pilots die er in zijn opgenomen;
- Op concreter niveau: op gemeenteniveau een verdiepingsslag maken voor de gebieden, waarbij de relatie wordt gelegd met de woningbouwprogramma's van gemeenten: welke

impact heeft dit op de gebieden en welke ontwikkeling is nodig om invulling te geven aan deze specifieke opgaven;

- De relatie van de gebieden met gebieden en routes in de omgeving;
- Een doorrekening van alle maatregelen die worden voorgesteld: ramingen van investerings- en beheerkosten en een voorstel hoe de kosten gedekt kunnen worden.

De uitwerkingen gaan een duidelijk beeld geven wat in relatie tot de grote woningbouwopgave, verbeterd en ontwikkeld moet worden en waarop gestuurd kan worden met o.a. zoning. Inspelen op een gezonde leefomgeving, klimaatadaptatie en het versterken van biodiversiteit wordt hierin meegenomen.

2.4. Afbakening en plangebied

Afbakening

- Alleen bestaande gebieden van SGL en Staatsbosbeheer worden meegenomen
- Verhouding Toekomstvisie en Groen Groeit Mee: het Recreatieschap SGL is een beleidsarme gemeenschappelijke (beheer) regeling. De visie gaat daarom met name over de ontwikkeling en de doorontwikkeling van de huidige eigendommen (SGL en Staatsbosbeheer) en eventueel eigendommen waarover nu al afspraken gemaakt zijn. De beleidskant voor recreatieontwikkeling zit in Groen Groeit Mee en in het individuele beleid van gemeenten en in de U10. Kaders voor toekomstige ontwikkeling van de regio kunnen uit die plannen gehaald worden als achtergrond voor de ontwikkelpotentie van de terreinen en de routes. Er wordt dus geen extra algemene beleidsverkenning gedaan. Wel wordt onderzocht hoe de bestaande gebieden van SGL en Staatsbosbeheer kunnen bijdragen aan de ambities van Groen Groeit mee, om meer opvangcapaciteit te creëren bij een toenemend aantal bezoekers.
- De governance van het schap valt buiten de scope van het project
- Participatie: gezien de beschikbare korte doorlooptijd en beperkte financiële middelen wordt participatie zeer beperkt ingezet; het informeren en consulteren van de lokale en provinciale politiek.

Welke gebieden worden meegenomen: clusters gebieden

Voor een overzichtelijke en samenhangende ontwikkeling is een clusterindeling gemaakt. Deze indeling is gebaseerd op:

- Ligging (waarbij rekening wordt gehouden met barrières van snelwegen, spoorlijnen en kanalen, die het gebruik en bereikbaarheid hinderen. Maar ook waar gebieden juist logisch bij elkaar horen qua structuur en verbinding).
- (Potentiële) doelgroep: waar komen de bezoekers vandaan, voor wie zijn de gebieden interessant? En welke gebieden zouden elkaar kunnen versterken, om zo ook tot een gedifferentieerd aanbod te komen?
- Staatsbosbeheergebieden: de direct aangrenzende gebieden worden meegenomen. Andere in de buurt liggende gebieden die relevant zijn bij verbindingen en routes, worden alleen als bestemming opgenomen, maar niet uitgewerkt in de visie.

In bijlage 1 is de clusterindeling opgenomen en een voorstel hoe de diverse gebieden mee te nemen in de uitwerkingen. Bij de start van het project zal dit nog worden aangescherpt.

2.5. Randvoorwaarden en uitgangspunten

Randvoorwaarden

- Het product komt tot stand op basis van samenwerking tussen de schapspartners en Staatsbosbeheer.
- Er is commitment voor de inhoud van het eindproduct bij zowel het Recreatieschap, Staatsbosbeheer als de deelnemende gemeenten en de Provincie.
- De visie biedt een helder handelingskader voor de afstemming van inrichting, beheer en financiering.
- Uitwerking van kaartmateriaal wordt goed afgestemd met de adviseur en het team beheer team, om de relatie met de TBM-doeltypes zo goed mogelijk te borgen.
- De visie voldoende uitgewerkt als handvat voor projecten.
- De uitwerkingen voor de gewenste inrichting en het beheer van het gebied past bij de financiële mogelijkheden van het recreatieschap en Staatsbosbeheer. Maatregelen die deze

mogelijkheden overstijgen, worden apart benoemd in de Doorontwikkelagenda en kunnen alleen gerealiseerd worden met extra financiering van derden voor de benodigde investeringen en beheer en onderhoud.

- De visie is een vervolg op de beide ontwikkelprogramma's van SGLA- en B. Uitvoeringsprojecten waarover besluitvorming heeft plaatsgevonden lopen tot oplevering van de visie door.
- De lokale en provinciale politiek wordt tussentijds en bij de oplevering van het concept-eindproduct betrokken en geconsulteerd.
- De visie moet het bestuur een sturingsmogelijkheid gaan bieden, om transparante keuzes te kunnen maken.

Uitgangspunten

- Er wordt invulling gegeven aan de algemene doelstellingen van de gemeenschappelijke regeling Stichtse Groenlanden
- De gebieden hebben primair een recreatieve functie en zijn openbaar toegankelijk
- Het recreatieaanbod moet aansluiten bij de behoeften van recreanten en zo worden ontwikkeld dat het aantrekkelijk is voor alle lagen van de bevolking en leeftijden.
- De inrichting van de gebieden moet aansluiten bij het (verwachte toenemende) recreatiebezoek en oplossingen bieden voor mogelijk conflicterende recreatievormen
- De publieke recreatievoorzieningen zijn inclusief en moeten voor iedereen toegankelijk en betaalbaar blijven
- Waar passend in de zonering is ruimte voor (extra) ondernemers/exploitatie om het aanbod van voorzieningen up-to-date te houden en bij te dragen aan de belevingswaarde en inkomsten van de gebieden.
- De verstedelijking en dus toenemende drukte vraagt om voldoende opvangcapaciteit, maar het groene en open karakter moet behouden blijven en er moet een goede balans blijven tussen dynamiek en rust.
- Waar mogelijk worden integraal klimaatadaptatie, het versterken van biodiversiteit en duurzaamheid meegenomen in de uitwerkingen.
- Voor SGL-B geldt dat richtinggevende uitspraken die de raad van Rond Venen op 17 april 2024 zal doen en ambities van de Provincie Utrecht kaderstellend zullen zijn voor de uitwerkingen voor SGL-B in de visie.

Doelgroepen

De toekomstvisie vormt een bestuurlijk handelingskader voor de ontwikkeling en het beheer van de recreatiegebieden SGL en samenhangende gebieden van Staatsbosbeheer. Het is daarmee ook een referentie- en gesprekskader voor het gesprek en te maken keuzes over ontwikkeling en inrichting (met bijbehorend beheer en onderhoud), tussen het bestuur van het schap en betrokken partijen:

- Gemeenteraden van deelnemende gemeenten;
- Provinciale Staten Utrecht als schapsdeelnemer;
- Staatsbosbeheer als dienstverlenende organisatie en uitvoerend beheerder en eigenaar van eigen terreinen.
- De ambtelijke klankbordgroep bestaande uit ambtelijk vertegenwoordigers van de schapsdeelnemers;

2.6. Relatie met andere producten

• *Doorrekening TBM*

De gebieden van SGL en SBB zijn in het Terrein Beheer Model (TBM) opgenomen, met TBM doeltypenkaarten. De doorrekeningen worden in 2024 geconfronteerd met de huidige beheerkosten. De toekomstvisie moeten een handelingskader gaan bieden om keuzes te gaan maken voor de inrichting en het beheer van de gebieden. De uitkomsten hiervan worden al gebruikt voor input Programmabegroting 2026

• *4-jarig Uitvoeringsplan Beheer en Onderhoud*

De uitwerkingen voor de gebieden in de gebiedspaspoorten en de toekomstvisie hebben een dusdanig uitwerkingsniveau, dat het richtinggevend is voor keuzes voor inrichting, beheer en

onderhoud. De gevolgen voor de beheerlasten en verdienvermogen zullen worden verwerkt in het 4-jarig Uitvoeringsplan Beheer en Onderhoud. Dit is een meerjarige onderhoudsplanning afgestemd op de financiële mogelijkheden van SGL (dus inclusief eventuele ombuigingen, inverdiene en extra deelnemersbijdragen)

Indien keuzes uit de Toekomstvisie leiden tot een mutatie in toekomstige beheerlasten dan zal dat verwerkt worden in de onderhoudsplanning (in 2025).

- *Doorontwikkelagenda*

Het recreatieschap en Staatsbosbeheer stellen een Doorontwikkelagenda op. In deze uitvoeringsagenda worden de gezamenlijke ambities ten aanzien van de doorontwikkeling van het werkgebied voor een periode van vier jaar vastgelegd. Waarbij een onderscheid wordt gemaakt tussen maatregelen die passen binnen de financiële mogelijkheden van het schap en Staatsbosbeheer en maatregelen die alleen gerealiseerd kunnen gaan worden als er extra financiering van derden beschikbaar komt voor investeringen, beheer en onderhoud. Ook de nog lopende en nog relevante projecten van de beide huidige ontwikkelagenda's voor SGL-A en SGL-B worden getoetst aan de visie en opgenomen in de uitvoeringsagenda.

Het opstellen van de Doorontwikkelagenda zal plaatsvinden a vaststelling van de Toekomstvisie.

2.7. Eindproduct en resultaat

De visie wordt een bondig document, dat inspireert, samenbindt en een voldoende beeld schetst voor waar de gebieden zich heen gaan ontwikkelen, wat de potentie is en hoe zich tot elkaar verhouden. Het biedt een bestuurlijk handelings- en sturingskader voor de ontwikkeling van de recreatiegebieden en routestructuren van het Recreatieschap SGL en de samenhangende gebieden van Staatsbosbeheer.

Ondersteund met heldere kaarten en inspirerende artist impressions, die goed het streefbeeld weergeven waarheen het gebied zich in de toekomst gaat ontwikkelen, hoe ze zich tot elkaar verhouden en elkaar gaan versterken en wat de dragers van het gebied worden.

Uitwerkingen voor de Staatsbosbeheergebieden worden belegd in de beheerplannen voor deze gebieden en worden meegenomen in de lange termijn visie voor de provinciale eenheid.

3 Projectaanpak

Voor de totstandkoming van de visie zijn twee zaken richtinggevend voor de aanpak: 1) het plan wordt opgebouwd rondom een gezamenlijke ambitie en 2) alle betrokken partijen werken actief mee aan het opstellen van de ambitie en de ontwikkeldoelen.

3.1. Gezamenlijke ambitie

De visie wordt opgebouwd rondom een gezamenlijke ambitie van SGL en Staatsbosbeheer voor de gebieden en de routestructuren. De idee is dat een gezamenlijke ambitie focus en energie geeft om met de visie aan de slag te gaan en de samenwerking te bevorderen.

Inhoudsopgave eindproduct

Het is van belang dat alle betrokken partijen (deelnemers recreatieschap en Staatsbosbeheer) die meewerken aan het uitwerken van de visie 'beginnen met het einde voor ogen'. Dat betekent dat het gewenst is om bij de start van het project een zo compleet mogelijk beeld te hebben van hoe het eindproduct eruit gaat zien. Door in de startfase al een inhoudsopgave op te stellen en goed met elkaar te bespreken wat het detailleringsniveau is van uitwerking, ontstaat een gedeeld beeld van het eindproduct.

3.2 Eigenaarschap bij alle betrokken partijen

Aan de visie moeten alle betrokken partijen – medewerkers Staatsbosbeheer, beheerteam en schapsdeelnemers - zich willen verbinden. Dat kan alleen als ze actief hebben meegedacht en input hebben geleverd in de analysefase en bij het opstellen van de visie. Van de schapsdeelnemers wordt gevraagd ook hun eigen organisatie te consulteren; collega's van relevante beleidsvelden die kennis hebben over specifieke thema's, het informeren van de bestuurder en het verkennen hoe de visie geborgd kan worden in het beleid van de eigen organisatie. over de gezamenlijk ambitie, de beheerdoelen en de beheermaatregelen en daar achter staan. Daarom voorziet de aanpak van het project in een aantal werksessies waarin alle relevante partijen betrokken worden.

4 Aanpak en planning

Het project start wanneer het bestuur van het recreatieschap SGL opdracht heeft gegeven voor het opstellen van de analyse en de toekomstvisie en middelen beschikbaar heeft gesteld.¹ Het bestuursvoorstel en dit plan van aanpak wordt voorgelegd aan het DB op 5 april 2024 en zal na instemming van het DB op 11 april 2024 worden voorgelegd aan het AB. Tussentijdse uitwerkingen worden opgenomen in een werkboek dat steeds meer wordt uitgewerkt. Dit werkboek is opgebouwd volgens de inhoudsopgave die in de startbijeenkomst wordt vastgesteld.

4.1. Processtappen en planning op hoofdlijnen

De processtappen en planning om te komen tot de analyse en visie is in onderstaand schema weergegeven:

Datum	Wat
Half april – half juli	Start uitvoeren project analyse (gebiedspaspoorten) en toekomstvisie: <ul style="list-style-type: none"> - Regelen projectleider, uitwerken projectplan, aanvraag voor inhuur bureau, via een meervoudige aanbesteding.
Juli 2024	Eerste concept TBM berekeningen beschikbaar; daarmee inzicht in gemiddelde kosten voor de <i>huidige</i> inrichting. Confrontatie met beschikbare middelen en voorleggen keuzes mbt toekomstige inrichting en beheer. Is ook input voor de Toekomstvisie.
Aug 2024 – dec 2024	Uitwerken ontwerp-Toekomstvisie 2030. In Q1 en Q2 2025 (overlap 4jUP) voor onderwerpen die niet van invloed zijn op de begroting.
2 ^e helft 2024 Oplevering eind dec 2024	Finetunen berekeningen TBM o.a. op besteksniveau en MJP GO. Beide zorgen mogelijk nog voor aanpassingen in de TBM doeltypenkaarten. Confrontatie huidige beheerkosten en doorrekeningen TBM op basis van de Toekomstvisie.
Dec 2024	Bespreken ontwerp-Toekomstvisie door DB. Hierin opgenomen: uitwerking op hoofdlijnen met kaders, uitgangspunten en bespreekpunten en benodigde informatie op hoofdlijnen over aanpassingen beheer- en onderhoud in het MJOP.
Dec 2024	Bespreken Toekomstvisie door AB: Op basis van uitkomsten bespreking in het DB. De uitkomsten van deze bespreking dienen als leidraad voor verdere uitwerking en afronding van de visie.
Q1	Informereren en consulteren van GS, Staten, colleges en raadsleden
Q1 en Q2 2025	Uitwerken van de ontwerp-Toekomstvisie naar de definitieve versie van de Toekomstvisie 2030.
Q1 en Q2 2025	Herijking van het Meerjaren Onderhouds Plan, opnemen in 4-jarig Uitvoeringsplan beheer en onderhoud: <ul style="list-style-type: none"> - Match uitkomsten confrontatie huidige beheerkosten en TBM-doorrekeningen met uitkomsten Toekomstvisie. - NB: keuzes per gebied maakt deels ook onderdeel uit van de visie en wordt ook in het besluit over de visie al meegenomen. - Verwerken in TBM-kaarten en doorrekeningen. - Opstellen 4-jarig Uitvoeringsplan Beheer en Onderhoud

	Informereren en consulteren van GS, colleges en raadsleden
Q2 2025	Vaststellen Toekomstvisie 2030 en 4-jarig Uitvoeringsplan Beheer en onderhoud in het DB en AB. Hierin is het financieel perspectief voor de begrotingswijziging 2025 opgenomen.
Q3 2025	Begrotingswijziging 2025.

4.2. Organisatie

Het Recreatieschap SGL kent een groot aantal deelnemers. Een aantal van deze deelnemers heeft bij de inventarisatie aangegeven beperkte tijd beschikbaar te hebben voor werkzaamheden voor het schap. Een duidelijk en efficiënt traject, met een heldere rol- en taakverdeling en waarbij voor iedereen duidelijk is hoe de taakverdeling en besluitvorming plaatsvindt, is hierbij essentieel.

Voorgesteld wordt om een kernteam samen te stellen én een klankbordgroep, waarbij zoveel mogelijk wordt ingespeeld op deze wensen.

Projectleider Staatsbosbeheer en landschapsbureau

De projectleiding wordt verzorgd door Staatsbosbeheer.

Voorgesteld wordt een landschapsbureau in te huren voor het opstellen van de visie en voor de ondersteunende werkzaamheden om tot deze visie te komen, zoals het bijdragen aan het procesmanagement, het mede-organiseren van werksessies en het uitwerken van de resultaten in een bondige, inspirerende en beeldende visie.

Gezien de hoogte van het budget zal hiervoor een meervoudige aanbesteding worden doorlopen, waarvoor 3 bureaus worden uitgenodigd om een offerte in te dienen en een presentatie van hun visie op de aanpak te geven.

De projectleider is het centrale aanspreekpunt en heeft geregeld contact met de portefeuillehouder om afwegingen en voortgang te bespreken. De projectaansturing -beheersing vindt plaats door samenwerking tussen de projectleider van Staatsbosbeheer en het landschapsbureau dat wordt ingehuurd.

De projectleider verzorgt de inhuur van een extern landschapsbureau en stuurt deze aan. verwerkt de opgehaalde input uit in voorstellen voor het Kader en de Visie en bereidt afwegingen voor om met de portefeuillehouder te bespreken.

Kernteam

Aan het kernteam nemen zowel Staatsbosbeheer, een vertegenwoordiging van de schapsorganisaties (nog te bepalen) en het landschapsbureau dat wordt ingehuurd deel.

Het kernteam denkt mee over het proces en accenten die moeten worden gelegd en over de voorbereiding van de inhoud van werksessies en het consulteren van het bestuur en de raden.

De projectleider en het bureau zorgen ervoor dat de klankbordgroep, het bestuur en de raadsleden tijdig de benodigde informatie krijgt om op tussenproducten te kunnen reageren.

Klankbordgroep:

Aan de klankbordgroep nemen de resterende schapspartners deel. De organisatie hiervan ligt bij de projectleider en het bureau.

De klankbordgroepleden doen ook mee aan de startbijeenkomst.

Verder wordt aan de klankbordgroep gevraagd om op tussentijdse versies van het werkboek te reageren.

Portefeuillehouder visie in het Dagelijks Bestuur

Voorgesteld wordt dat één van de bestuurders van het Dagelijks Bestuur als portefeuillehouder voor de visie gaat fungeren. Op een aantal momenten wordt deze bestuurder door de projectleider geïnformeerd over de voortgang, ook eventuele vraagstukken waar bestuurlijke input voor nodig is, worden dan besproken.

Betrekken van de eigen organisaties en besturen

Zowel de ambtenaren van de schapspartners als de projectleider van Staatsbosbeheer dragen er zelf zorg voor dat zij hun collega's consulteren, hun bestuurder op de hoogte houden van de voortgang en dragen zij bij aan de organisatie om hun raadleden te kunnen informeren en consulteren.

Startbijeenkomst

In de startbijeenkomst worden het proces en de planning verder gedetailleerd. Ook wordt de scope van het plangebied en de routestructuren en de inhoudsopgave en mate van detaillering van het op te leveren eindproduct aangescherpt. Afspraken worden waar nodig geconcretiseerd en waar nodig aangevuld.

Aan deze bijeenkomst nemen zowel alle schapspartners, Staatsbosbeheer, het bureau, de accountmanager van Staatsbosbeheer en de bestuurssecretaris van SGL deel.

Het projectleider en het bureau leggen de resultaten en gemaakte afspraken vast in een startdocument en werken de inhoudsopgave van het eindproduct bij.

4.3. Rol- en taakverdeling

Organisatie	Specifiek	Taak	Rol	Communicatie
Schapsbestuurder	Portefeuillehouder	Aanspreekpunt bestuur voor projectleider	Tussentijdse afstemming en besluitvorming	Actief betrekken en informeren
	Dagelijks Bestuur	Besluitvorming	Ontwerpvisie: 1. Richtinggevende tussentijdse besluitvorming 2. Besluitvorming over de Visie	Actief betrekken en informeren
	Algemeen Bestuur	Besluitvorming	Ontwerpvisie: 1. Richtinggevende tussentijdse besluitvorming 2. Besluitvorming over de Visie	Actief betrekken en informeren
GS, colleges, Staten en raden schapsdeelnemers		Worden geconsulteerd	Eindresultaat wordt met een zienswijze aangeboden.	Bij ontwerpvisie en concept-eindvisie informeren en consulteren
Belangrijkste gebiedspartijen	Grote ondernemers in de gebieden, hoogheemraadschap		Hun eerdere input die geleverd is voor beleidsstukken en bij enquêtes wordt door de schapsdeelnemers ingebracht. Hoogheemraadschap waar nodig betrekken bij analyse en ontwikkelrichting watersysteem en klimaatadaptatie.	Informeren. Hoogheemraadschap waar nodig consulteren.

5 Projectbeheersing

5.1. Tempo

Het project kan conform de voorgestelde planning starten na besluitvorming door het Algemeen Bestuur. Na inhuur van het bureau en formering van het projectteam kan dan gestart worden met het project. Hierbij wordt in de startbijeenkomst de planning aangescherpt. Volgens planning wordt de visie, samen met het MJOP, in het tweede kwartaal van 2025 opgeleverd voor vaststelling door het bestuur en voor zienswijze voorgelegd aan de Staten en gemeenteraden. Hierin is het financieel perspectief voor de begrotingswijziging 2025 opgenomen.

5.2. Financiën

Voor het opstellen van de analyse is in totaal een kaderstellend bedrag van € 120.000,- beschikbaar:
€ 40.000,- analyse / gebiedspaspoorten
€ 80.000,- toekomstvisie

Het bedrag wordt als volgt ingezet:

€ 40.000,- project- en procesmanagement. Uitgaande van een uurtarief van € 129,- kan dan
over de gehele periode zo'n 1 à 2 dagen projectmanagement ingezet worden.
€ 75.000,- inhuur landschapsbureau
€ 5.000,- onvoorzien en materiaalkosten (catering, drukkosten eindproduct, enz.)

Bijdrage van de Provincie Utrecht, extra uitwerking voor Groen Groeit Mee

Groen Groeit Mee is een samenwerkingsprogramma van de Provincie Utrecht, gemeenten, waterschappen en een aantal andere organisaties, waaronder terreinbeheerders als Staatsbosbeheer. De Provincie Utrecht wil het benodigde bedrag voor deze opdracht om de verbinding en uitwerking te versterken, financieren. De hoogte van het benodigde bedrag wordt de komende periode in overleg met de provincie bepaald en uitgezet.

5.4. Risicomanagement

Voorgesteld wordt om in de kick-off meeting een analyse uit te voeren naar de risico's rondom het project inclusief beheersmaatregelen.

In ieder geval kunnen als risico's worden genoemd:

- Een zeer korte doorlooptijd voor het project
- Beschikbare capaciteit bij alle betrokken partijen
- Beperkt budget gezien het aantal gebieden (SGL en SBB)

Bijlage 1 Gebieden: clusters en hoe gebieden mee te nemen

Hieronder is opgenomen in welke clusters de SGL-gebieden en samenhangende Staatsbosbeheergebieden zijn ingedeeld en een voorstel hoe ze worden meegenomen in de uitwerkingen.

Bij de start van het project zal dit nog worden aangescherpt.

SGL	Benaming TBM	SBB	Type gebied	Analyse	Beschrijving svz	Cluster: zonerings en differentiatie	Gebied: zonerings	Gebied: ontwikkelingsrichting	Aleen als bestemming of verbinding
Cluster 1: zuid-zuidoost									
Laagravense polder en plassen	Laagraven noordplas		recreatiegebied	x	x	x	x	x	
Regiowout	Laagraven zuidplas		recreatiegebied						snippergebied
	Regiowout								
	Nieuw Wulven								
	Bunnik								
	Nieuw Wulven								
	Houten	Nieuw Wulven	recreatiegebied	x	x	x	x	x (lopend)	
		Fort Vechten	bestemming						x
		Fort 't Hemeltje	bestemming						x
		Fort Rhijnauwen	bestemming						x
Cluster 2: noord-noordoost									
De Leyen	De Leijen		recreatiegebied	x	x	x	x	x (lopend)	
Noorderpark Ruijgenhoek	Ruijgenhoek		recreatiegebied	x	x	x	x	x (lopend)	
	Maarsseveen								
	(Kleine Plas - Strandbad - Buitengebied)		recreatiegebied	x	x	x	x	x (strandbad)	
Maarsseveense plassen		Gagelbos en Gagelpolder	recreatiegebied	x	x	x	x	x (lopend)	
		Fort Gagel	bestemming						x
		Fort Ruijgenhoek	bestemming						x
Cluster 3: west									
Strijkviertel	Strijkviertel		recreatiegebied	x	x	x	x	x	
Hampoort	Hampoort		recreatiegebied	x	(ook: eigendoms situatie)	x	x	x (input Utrecht)	
Haarrijnse Plas	Haarrijnse plas		recreatiegebied	x	(ook: eigendoms situatie)	x	x	x (input Utrecht)	
Oortjespad	Oortjespad en Eend		recreatiegebied	x	x	x	x		
Grutto	Grutto		recreatiegebied	x	x	x		x (keuze ontwikkelen of afstoten)	
Fietspad de Rivier en fietspaden in Haarzuilen			recreatieve verbindingen						x
Cluster 4: zuid-west									
Nedereindse Park en plas	Nedereindse park			x	x	x	x	x (lopend)	
		Hollandse IJssel: recreatiegebied noordwest Lopikerwaard				x		x (lopend)	
		IJsselbos		x	x	x	x	x (effect woningbouw)	
		IJsselsteine bos		x	x	x	x	x (effect woningbouw)	
Cluster 5: Vinkeveense Plassen									
Vinkeveense Plassen			recreatiegebied	x	x	x	x	x (kaders raad en provincie)	
		Marickeland en Polder Demmerik (Bellopad)	recreatiegebied	x	x	x	x	x (lopend)	
Cluster 6: gebieden langs de Lek									
Salmsteke	Salmsteke		recreatiegebied	x	x	x	x	x	
	t Waal oost								
Tull en 't Waal	t Waal west		recreatiegebied	x	x	x	x	x	
Eikenlaantje	Boomgaard t Waal		recreatiegebied	x					x
Honswijkerplas	Honswijkerplas		recreatiegebied	x	x	x	x	x	
Heulse Waard	Honswijkerplas Ontwikkelingsgebied		recreatiegebied	x	x	x	x	x	
Eikenlaantje	Heulse Waard		recreatiegebied	x	x	x	x	x	
	Eikenlaantje								
	t Waalse Bos	Waaalse Bos	recreatiegebied	x	x	x			
		Uiterwaarden	natuurgebieden	x	x	x			

Resterende gebieden van SGL en de fietspaden en routes die in beheer zijn van SGL worden ook bij de gebiedspaspoorten meegenomen. De analyse zal inzicht bieden de functie, beheer- en eigendomssituatie, knelpunten en onderbouwde wensen en kansen voor verbetering van structuren. Als basis voor een uitvoeringsproject in de Doorontwikkelagenda: wat moet de richting voor deze gebieden, paden en routes worden; behouden en opwaarderen of afstoten.